

Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys r.y.:n toimintasuunnitelma vuodelle 2021

1. Yleistä

Yhdistyksen toiminnassa on keskeisessä osassa tulevana vuonna uuden museon suunnittelu ja toteutus. Museoesineiden luettelointi koko maan kattavaan SIMO- kokoelmanhallinta - järjestelmään on jo aloitettu. Yhdistyksen internet - kotisivuja laajennetaan edelleen siitä, mihin viime vuonna jo päästiin. Niiden käytettävyyttä parannetaan niin, että lisääntyvät tietomäärät ovat helpommin käyttäjien tavoitettavissa. Viime vuonna aloitettu muistomerkitietokanta siirretään kotisivuille ja pidetään ajan tasalla.

2. Henkilöstö ja toimisto

Toimintasuunnitelmassa varaudutaan yhteen työntekijään, yhteensä 6 -12 kk ajaksi. Työntekijä luetteloi museoesineitä SIMO-tietokantaan. Avustusten ja palkkatukien saanti vaikuttaa henkilöstön palkkaukseen ja hankkeiden tahtiin. Kalustoluettelo päivitetään vuoden 2021 aikana, koska kaluston määrä lisääntyy merkittävästi.

3. Jäsenpalvelut ja tiedotus

Yhdistyksen jäseneksi halukkaille suositetaan yhdistyksen kotisivujen antamia ohjeita, internet -osoitteessa www.vaksy.com, tai yhteydenottoa hallituksen jäseniin. Hallituksen jäsenille jaetaan jälleen valmiita jäsenlomakkeita viitenumeroilla, jotta uuden jäsenen liittyminen eri tilaisuuksissa ja kohtaamisissa olisi mutkatonta. Sähköpostin käyttöä jäsentiedottamiseen on lisätty. Jäsenkirjeitä laaditaan yksi keväällä ja tarvittaessa toinen syksyllä. Jäsenetuihin kuuluu kotiseutulehti Pässinrata, joka julkaistaan Puurojuhlan yhteydessä.

4. Kokoukset ja tilaisuudet

Yhdistys järjestää sääntömääräisen vuosikokouksen ja tarvittavat ylimääräiset yhdistyksen kokoukset. Toimikunnat toimivat itsenäisesti ja raportoivat hallitukselle.

Museotyöryhmä toimii Satu Auvisen johdolla. Sukututkimustyöryhmä Helena Ojasen johdolla.

Äänekoski-korutyöryhmässä jatkavat kultaseppä Sanna Hytönen ja Helena Ojanen.

Timo Enäkoski johtaa metallinetsintäryhmää ja kaupunkipienoismallityöryhmän toimintaa.

Sisä-Suomen Lehden kuvatyöryhmässä ovat Mikko ja Pirjo Korkiakangas, Timo Enäkoski ja Satu Auvinen. Ääniä-festivaalin tapahtumien järjestelyyn nimetään keväällä oma työryhmänsä.

Hallitus voi lisäksi nimetä muita toimikuntia. Hallitus osallistuu harkintansa mukaan kotiseudun muihin yleisiin kokouksiin ja toimittaa kannanottoja ja ehdotuksia kotiseutuasioissa toimiville viranomaisille ja muille tahoille, kun tarvetta on. Alueen museo- ja arkistoyhteistyössä yhdistys on yhteyksissä muiden yhdistysten lisäksi Äänekosken kaupunkiin, Keski-Suomen museoon ja Kansallisarkistoon. Kotiseutuarkistasioissa ja kotisivujen kehittämisessä yhteyttä pidetään alueen toisiin yhdistyksiin ja kotiseutuharrastajiin.

Yhdistys osallistuu mahdollisuuksien mukaan yhdistyksen toimintaan liittyviin, mm. Kotiseutuliiton, museoviranomaisten ja muiden organisaatioiden järjestämiin kokouksiin, neuvotteluihin ja koulutustilaisuuksiin.

5. Rahoitus

Yhdistys pyrkii talousarviossaan 28 520 euron loppusummaan. Vuoden 2021 talousarvio perustuu jäsentuloihin 120 jäseneltä (2040 euroa), 8 100 euron julkaisutoimintatuloihin ja 15 000 euron avustuksiin/palkkatukiin. Muut tulot arvioidaan 3 380 euroksi. Pässinrata-lehden hinta on 10 euroa, mikä sisältyy 17 euron jäsenmaksuun. Kannattajajäsenmaksu on 40 euroa.

Menojen loppusumma on 28 520 euroa, josta julkaisutoiminta vienee 6 000 euroa. Palkkoja ja palkkioita maksetaan yhteensä 17 000 euroa. Infotaulujen laatimiseen, näyttely- ja tutkimustoimintaan arvioidaan kuluvan 500 euroa. Muut menot hajaantuvat toimisto-, posti-, kotisivu-, pankki-, jäsenyys- ja Puurojuhlakuluihin, yhteensä 5 020 euroa.

Museon mahdollisiin muuttojärjestelyihin tarvittaessa tehdään erillinen rahoitus- ja kustannussuunnitelma. Kaupungilta haetaan perusavustusta ja kohdeavustusta museon muuttoon.

6. Toiminta

Asiantuntijatehtävät

Yhdistys ja sen hallitus antaa pyydettyä asiantuntijalausuntoja kotiseutua koskevissa asioissa. Samoin tehdään esityksiä eri tahoille kotiseudun säilyttämiseksi ja parantamiseksi. Tiiviisti seurataan niin kuntien kaavoitusta, seudun luonnontilaa kuin kuunnellaan asukkaiden toiveita. Kylä- ja kaupunginosayhteisöille annetaan ja heiltä pyydetään asiantuntijalausuntoja.

Museo

Museokokoelmien digitointia SIMO-järjestelmää varten palkataan työntekijä. Siirto tehdään Keski-Suomen Museon ohjeiden mukaan. Valvonnasta ja ohjeistamisesta vastaa museotyöryhmä. Museon muuton vuoksi se ei ole tänä vuonna auki yleisölle. Piennäyttelyjen toteuttamisessa edetään mahdollisesti voimassa olevien pandemia-määräysten mukaan.

Kaupungin kanssa on neuvoteltu uusi museotila Suolahteen. Vuokrasopimus tehdään kevään kuluessa. Sen jälkeen alkaa tilojen käytön suunnittelu ja näyttelyjen toteuttaminen vielä toimintavuoden aikana.

Muut näyttelyt ja tapahtumat

Heinä-elokuun vaihteessa pidettävään ”Ääniä festivaaliin” yhdistys osallistuu järjestämällä opastettuja kulttuuritilaisuuksia, osin yhteistyössä toisten järjestöjen kanssa. Niiden yhteyteen yhdistys laatii kuvanäyttelyitä. Osasta tapahtumia pyritään saamaan vuosittain toistuvia.

Arkistot

Aarne Vuorisen arkisto on Äänekosken kirjaston tutkijanhuoneen viereisessä huoneessa, jossa ovat myös arkiston luettelot sisältävä tietokone sekä tulostin. Vuorisen arkiston arkistinhoitajana jatkaa Timo Enäkoski.

Yhdistyksen oman toiminnan arkisto on osin uuden museon käsikirjastossa (Katvelankatu 11, Suolahti) ja osin vanhan museotilan jatkona olevassa erillisessä arkistohuoneessa Suolahden asemakadun koulun kellarissa. Yhdistyksen keräämä, niinkutsuttu Kotiseutuarkisto, siirretään vuoden aikana kaupungin tarjoamaan väistötilaan Katvelankadulle, kaupunginmuseon siipirakennuksen huoneeseen.

Julkaisutoiminta

Pässinrata-lehti julkaistaan vuonna 2021 entiseen tapaan marraskuun alussa, Puurojuhlassa. Mahdolliset muut julkaisut harkitaan vuoden mittaan. Pääpaino on kotisivujen laajentamisella ja ylläpidolla, mutta myös painettavia julkaisuja voidaan harkita, jos ne ovat taloudellisesti kohtuullisia.

Kotiseutuyhdistys tuottaa vuonna 2021 Sisä- Suomen lehden jokaiseen numeroon ”Kotiseutua kuvina” palstan sisällön (vanhat kuvat, kuvatestit).

Kotisivut www.vaksy.com

Yhdistyksen internet-kotisivuille siirretään uusia osia. Tavoitteena on saada Äänekosken muiden kyläkuntien ja yksityisten kuva- ja aineistokokoelma - nettisivuja linkitettäväksi Väksyn sivuilta. Vuorisen arkiston luetteloita siirretään selattavaksi kotisivuille.

Kotisivuilla julkaistaan mm. toimintakertomuksia, vuosikokouspöytäkirjoja, kokouskalenteria, yhdistyksen antamia lausuntoja, ajankohtaista kotiseututapahtumatietoa. Jäsenet voivat antaa kotisivujen vieraskirjasivulla palautetta yhdistyksen hallitukselle.

Sukututkimus

Useamman vuoden tauon jälkeen hyvin vuonna 2019 käyntiin lähtenyttä sukututkimustoimintaa jatketaan Sukututkimustyöryhmän johdolla. Ensimmäiseksi pyritään

järjestämään perusopetusta sukututkimuksen aloittaville. Lisäksi järjestetään luento/opastus DNA-geenitutkimukseen.

Syksyllä järjestämme tilaisuuden Geni-puun rakentamisesta. Kevään ja syksyn sukututkimusilloissa esitellään muun muassa Geni-puun rakentamista. Toteutuminen riippuu koronatilanteesta.

Äänekoski - koru

Suuren suosion saaneen Äänekoski - korun markkinointia jatketaan toimintavuoden aikana juhlapäivien lähestyessä. Korusta järjestetään tiedotusmarkkinointia ja jatketaan yhteistyötä kultaseppä Sanna Hytösen kanssa, myös mahdollisten uusien kotiseutuideoiden luomiseksi.

Hautausmaakierrokset

Toivotut hautausmaakierrokset saavat jatkoa syyskesällä Suolahdessa. Tavoitteena on myös kierros syksymmällä Äänekoskella.

Kaupunkipienoismallin rakentaminen

Yhdistys vastaa Koskelan kurssina vuonna 2009 alkaneen Äänekosken kaupunkipienoismallin rakentamisesta kaupungin omistamassa Suojarinteen 5-talon pajassa. Mallissa on rakennettu vuoden 1987 suunnittelun ja selvityksen pohjalta Äänekosken taajama-alueen vuoden 1932 ensimmäisen asemakaavan mukaisesti pinnanmuodot, viheraluetta, maastoa, tiestöä ja nykyisen Kauppakadun alueen rakennuksia sekä vanhan kirkon pienoismalli 1:5000 suhdekoossa. Työryhmä on vuosien saatossa supistunut 14 hengestä viiteen, joista kaksi on pandemian vuoksi ollut koko vuoden 2020 poissa toiminnasta. Lauantaisin keväällä ja syksyllä klo 11-15 välillä työskentelevä ryhmä kokoontui vuonna 2020 yhteensä 27 kertaa. Tavoitteena on samanlainen työmäärä vuonna 2021 ja toivottavasti myös työryhmä voi laajeta pandemian hellittäessä.

Metallinilmaisijaetsinnän kehittäminen

Edellisvuonna hyvin alkaneen metallinilmaisijaryhmän toimintaa jatketaan hankkimalla maanomistajalupia alueittain ja järjestämällä sen mukaisesti etsintätapaamisia. Merkittävät löydöt kirjataan ja kuvataan yhdistyksen arkistoon. Museoviraston ohjeiden mukaan niistä kerrotaan jäsenistölle ja yleisölle. Etsityistä kohteista laaditaan karttoja.

Muistomerkit, opasteet, nimistö

Äänekosken muistomerkkien luettelointihanketta jatketaan. Perustietojen valmistumisen lisäksi pyritään saamaan laajempia opastekstejä ja myös opastekylttejä yhdessä kaupungin, kylätoimikuntien- ja yhdistysten kanssa. Karttamerkitöjä tavoitellaan kaupungin teknisen viraston kanssa.

Esitetään Äänekosken kaupungille, että nimistötoimikunnan toiminta aktivoidaan. Kotiseutuyhdistyksellä on mahdollisuus olla toiminnassa mukana laatimalla esimerkiksi nimistöluetteloita ja – karttoja. Toimikunnan toimikausi päättyy keväällä ja syksyksi yhdistys esittää uudet jäsenet jatkamaan Nimistötoimikunnan työtä.

Järjestetään toivottuja kotiseuturetkiä lähialueille, kustannussyistä ensisijaisesti kimppa - kyydein. Lähikohteissa ollaan myös yhteydessä uusiin oppaisiin. Retkikohteet ”tuotteistetaan” eli suunnitellaan sellaisia retkireittejä, joita voivat ketkä tahansa kiertää. Tiedot näistä pyritään saamaan yhteistyössä kaupungin matkailupalvelu - sivuille/matkailuinfoihin.

Hietaman kivikaudenpolun opasteita ja Suojoen tilan historiaa kartoitetaan yhdessä Kartano Kievarin kanssa.